

BỘ CÔNG THƯƠNG CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: **10808/BCT-KH**

V/v trả lời chất vấn của
Đại biểu Quốc hội Lê Thị
Nga

Hà Nội, ngày 09 tháng 11 năm 2012

Kính gửi:

- Đại biểu Lê Thị Nga
 - Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Thái Nguyên;
 - Trưởng đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Thái Nguyên.
- (Thông qua Đoàn thư ký kỳ họp)

Bộ Công Thương nhận được chất vấn của Đại biểu gửi tới theo Văn bản số 99/SYCV-KH4 ngày 05 tháng 11 năm 2012 của Vụ Công tác đại biểu-Văn phòng Quốc hội với nội dung như sau:

"1. Theo ý kiến của nhiều chuyên gia về pháp lý và hải quan phản ánh, việc Bộ Công Thương cho phép tạm nhập, tái xuất đối với mặt hàng xăng dầu là không phù hợp với khuyến cáo của Tổ chức Hải quan quốc tế và vi phạm Công ước Kyôto về đơn giản, hài hòa thủ tục hải quan mà Việt Nam là thành viên.

Đề nghị Bộ trưởng cho biết nhận định trên có đúng không? Trách nhiệm của Bộ Công Thương trong vấn đề này?

2. Trước những biểu hiện các doanh nghiệp đầu mối kinh doanh xăng dầu đồng loạt tăng giá giống nhau về thời điểm và mức tăng, chiếu theo các Điều 9, Điều 13, Điều 86, một số điều khác và Nghị định 116 hướng dẫn Luật Cạnh tranh cho thấy dấu hiệu Cục Quản lý cạnh tranh chưa hoàn thành nhiệm vụ: phải tiến hành một cuộc điều tra về các doanh nghiệp đầu mối xăng dầu lạm dụng vị trí thống lĩnh thị trường làm hạn chế cạnh tranh, gây thiệt hại cho người tiêu dùng.

Tuy nhiên, tại phiên thảo luận kinh tế - xã hội ngày 30 tháng 10 vừa qua, Bộ trưởng khẳng định: đang làm đúng quy định.

Xin Bộ trưởng cho biết, việc Cục Quản lý cạnh tranh không tiến hành cuộc điều tra khi đã có đủ căn cứ theo luật cần tiến hành điều tra - là đang thực hiện theo quy định nào? của Luật nào?"

Bộ Công Thương xin được trả lời Đại biểu như sau:

Vấn đề thứ nhất

Tạm nhập tái xuất là hoạt động thương mại theo thông lệ quốc tế, phổ biến không riêng ở Việt Nam mà ở nhiều nước trên thế giới. Tận dụng vị trí thuận lợi về địa lý, đường biên giới và cảng biển, những năm gần đây, hoạt động kinh doanh tạm nhập tái xuất đã phát triển và đã mang lại các lợi ích kinh tế thiết thực, góp phần phát triển dịch vụ cảng biển, giao nhận vận tải, đóng gói, tạo việc làm cho xã hội, tạo cơ hội kinh doanh cho doanh nghiệp.

Xăng dầu là mặt hàng nhiên liệu quan trọng đối với sản xuất và đời sống, sinh hoạt của người dân nên luôn được các quốc gia coi là mặt hàng có tính

chiến lược. Vì vậy, các quốc gia đều có những chính sách đặc thù đối với mặt hàng xăng dầu và đặc biệt ưu tiên các hoạt động kinh doanh, vận chuyển xăng dầu. Đối với những quốc gia và vùng lãnh thổ có vị trí địa lý thuận lợi (như Singapore, Hong Kong,...) thì hoạt động kinh doanh tạm nhập tái xuất xăng dầu luôn được chú trọng và quan tâm phát triển.

Hoạt động kinh doanh tạm nhập tái xuất xăng dầu của Việt Nam phù hợp với thông lệ và các điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên. Các Điều ước quốc tế cũng như Tổ chức Hải quan quốc tế không đưa ra những quy định cụ thể về kinh doanh tạm nhập tái xuất xăng dầu mà chỉ đưa ra các khuyến nghị về thủ tục hải quan. Cụ thể, Công ước Kyoto không quy định cụ thể mặt hàng nào được tạm nhập tái xuất mà chỉ đưa ra khuyến nghị danh mục các mặt hàng và mục đích tạm nhập tái xuất được phép miễn thuế toàn bộ (Thực hành Khuyến nghị số 22 - Phụ lục Chuyên đề G). Những mặt hàng không thuộc danh mục Thực hành Khuyến nghị số 22 được phép tạm nhập và được miễn thuế một phần thuế nhập khẩu và các loại thuế khác có điều kiện (Thực hành Khuyến nghị số 23 - Phụ lục G).

Như vậy, quy định về tạm nhập tái xuất xăng dầu phù hợp Thực hành Khuyến nghị số 23 - Phụ lục G của Công ước Kyoto do doanh nghiệp phải nộp thuế nhập khẩu khi tạm nhập và sẽ được hoàn thuế khi tái xuất. Thời hạn nộp thuế nhập khẩu thực hiện theo quy định tại Luật quản lý thuế (15 ngày kể từ ngày hết thời hạn tạm nhập tái xuất).

Với lợi thế có cảng biển, kinh nghiệm tổ chức và quản lý nhập khẩu xăng dầu nên các nước có chung biên giới với ta đề nghị được mua xăng dầu qua các doanh nghiệp của Việt Nam. Hiện nay, các doanh nghiệp kinh doanh xuất khẩu, nhập khẩu xăng dầu của Việt Nam đang chiếm một phần đáng kể thị trường xăng dầu Lào và Campuchia, phần xăng dầu còn lại của Lào và Campuchia được lấy từ thị trường khác như Thái Lan.

Việc thực hiện tạm nhập tái xuất xăng dầu sang thị trường Lào và Campuchia vừa là một hoạt động kinh doanh hiệu quả của các doanh nghiệp kinh doanh xuất khẩu, nhập khẩu xăng dầu, đồng thời, cũng có ý nghĩa quan trọng về mặt chính trị trong việc đẩy mạnh phát triển mối quan hệ thương mại giữa Việt Nam và các nước bạn.

Ngoài ra, Việt Nam còn cho phép doanh nghiệp thực hiện việc tạm nhập xăng dầu để bán cho máy bay, tàu biển Việt Nam chạy tuyến quốc tế và máy bay, tàu biển quốc tế dừng, đỗ tại sân bay, cảng biển Việt Nam có nhu cầu được cung ứng xăng dầu. Hoạt động này hiện tại cũng đang được quản lý như hoạt động tạm nhập tái xuất xăng dầu.

Về cơ chế quản lý hoạt động kinh doanh tạm nhập tái xuất xăng dầu

Theo quy định tại Nghị định số 84/2009/NĐ-CP ngày 15 tháng 10 năm 2009 của Chính phủ về kinh doanh xăng dầu thì chỉ doanh nghiệp kinh doanh xuất khẩu, nhập khẩu xăng dầu mới được quyền kinh doanh tạm nhập tái xuất xăng dầu. Thủ tục tạm nhập tái xuất xăng dầu thực hiện tại cơ quan hải quan,

theo hướng dẫn của Bộ Tài chính tại Thông tư số 165/2010/TT-BTC ngày 26 tháng 10 năm 2010 và Thông tư số 126/2011/TT-BTC ngày 07 tháng 9 năm 2011 sửa đổi Thông tư số 165/2010/TT-BTC, không phải xin giấy phép tạm nhập tái xuất của Bộ Công Thương.

Tuy nhiên, qua thời gian thực hiện cho thấy cơ chế quản lý kinh doanh tạm nhập tái xuất xăng dầu và các chính sách liên quan đến thuế nhập khẩu, phạt chậm nộp thuế... vẫn còn một số bất cập và chưa phù hợp với thực tế kinh doanh của doanh nghiệp và công tác quản lý của nhà nước. Một số trường hợp lợi dụng cơ chế này để thâm lậu xăng dầu đã tái xuất trở lại thị trường nội địa.

Hiện nay, theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Công Thương đang tiếp tục phối hợp với các Bộ, ngành rà soát lại các cơ chế chính sách để tăng cường công tác quản lý nhà nước trong lĩnh vực tạm nhập tái xuất xăng dầu, đồng thời tăng cường các biện pháp chống buôn lậu và xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm.

Về vấn đề thứ hai

Để đảm bảo giữ ổn định trong điều kiện có thể tránh những cú sốc tăng giá, ảnh hưởng tiêu cực đến đời sống kinh tế, xã hội cũng như đáp ứng các mục tiêu quản lý khác của Nhà nước, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 84/2009/NĐ-CP ngày 15 tháng 10 năm 2009 về kinh doanh xăng dầu, trong đó, nguyên tắc cơ bản trong quản lý giá xăng dầu là: "*Giá xăng dầu được thực hiện theo cơ chế thị trường có sự quản lý của Nhà nước*" (khoản 1 Điều 27).

Theo quy định của Nghị định này, doanh nghiệp được quyền quyết định giá bán xăng dầu nhưng chỉ được quyết định trong biên độ Nhà nước cho phép (7%), mức giá tính toán phải theo nguyên tắc, căn cứ, phương pháp và công thức do Nhà nước quy định. Việc điều chỉnh giá bắt buộc phải tuân thủ trình tự, thủ tục quy định tại Nghị định 84/2009/NĐ-CP và phải đăng ký với cơ quan có thẩm quyền để giám sát và kiểm soát.

Tuy nhiên, do xăng dầu là mặt hàng quan trọng, thuộc danh mục bình ổn giá của nhà nước nên trong thời gian qua, Chính phủ đã thực hiện việc bình ổn giá, theo đó, mức tăng và giảm giá bán xăng dầu và thời điểm tăng giảm giá không phải do tự thân doanh nghiệp quyết định mà có sự can thiệp, kiểm soát, chỉ đạo của Liên Bộ Tài chính và Công Thương. Các đợt tăng, giảm giá xăng dầu trong thời gian gần đây của các doanh nghiệp đều thực hiện theo chỉ đạo và thông báo của Bộ Tài chính (sau khi thống nhất với Bộ Công Thương), ví dụ:

- Đợt điều chỉnh giá bán xăng dầu ngày 20 tháng 4 năm 2012: thực hiện trên cơ sở Thông báo số 5369/BTC-VP ngày 20 tháng 4 năm 2012 của Bộ Tài chính về điều hành giá xăng dầu, trong đó cho phép các doanh nghiệp kinh doanh xăng dầu được tăng giá xăng 900 đồng/lít kể từ 20 giờ ngày 20 tháng 4 năm 2012.

- Đợt điều chỉnh giá bán xăng dầu ngày 07 tháng 6 năm 2012: thực hiện trên cơ sở Thông báo số 239/TB-BTC ngày 07 tháng 6 năm 2012 của Bộ Tài chính về điều hành giá xăng dầu, trong đó yêu cầu các doanh nghiệp kinh doanh

xăng dầu giảm giá xăng RON 92 từ 22.700 đồng/lít xuống còn 21.900 đồng/lít. Dầu diezen 0.05S từ 21.200 đồng/lít xuống còn 20.400 đồng/lít. Mức giá bán xăng, dầu trên đây được áp dụng từ thời điểm 14 giờ ngày 07 tháng 6 năm 2012.

- Đợt điều chỉnh giá bán xăng dầu ngày 02 tháng 7 năm 2012: thực hiện trên cơ sở công văn số 8823/BTC-QLG ngày 02 tháng 7 năm 2012 của Bộ Tài chính về điều hành giá xăng dầu, trong đó yêu cầu các doanh nghiệp kinh doanh xăng dầu giảm giá xăng RON 92 từ 21.200 đồng/lít xuống còn 20.600 đồng/lít. Dầu diezen 0.05S từ 20.100 đồng/lít xuống còn 19.900 đồng/lít. Mức giá bán xăng, dầu trên đây được áp dụng từ thời điểm 19 giờ ngày 02 tháng 7 năm 2012.

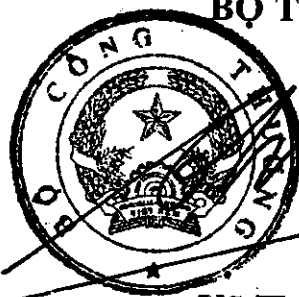
Từ ngày 21 tháng 6 năm 2012, theo công văn 8412/BTC-QLG, các doanh nghiệp được thực hiện quyền quyết định giá trong biên độ và tần suất điều chỉnh giá theo quy định tại Nghị định số 84/2009/NĐ-CP của Chính phủ. Tuy nhiên, trong trường hợp các doanh nghiệp cần điều chỉnh giá bán thì trước khi điều chỉnh các doanh nghiệp vẫn phải có trách nhiệm đăng ký giá với Liên Bộ Tài chính - Công Thương để Liên Bộ xem xét lựa chọn phương án xử lý hài hòa việc điều hành thuế, phí, Quỹ bình ổn và giá xăng dầu cho phù hợp.

Như vậy, trong thời gian vừa qua, giá xăng dầu hiện vẫn chịu sự quản lý của Nhà nước, việc điều chỉnh giá không phải là do doanh nghiệp tự ý quyết định nên không có cơ sở, căn cứ để cho rằng các doanh nghiệp đã thực hiện thỏa thuận tăng, giảm giá hay lạm dụng vị trí thống lĩnh thị trường, vi phạm quy định tại Điều 9, Điều 13 của Luật Cạnh tranh. Sắp tới, nếu Chính phủ sửa đổi, bổ sung Nghị định số 84/2009/NĐ-CP, trong đó, giao cho doanh nghiệp kinh doanh xăng dầu tự quyết định giá bán xăng dầu theo cơ chế thị trường thì Cơ quan cạnh tranh sẽ giám sát chặt chẽ và nếu xuất hiện tình trạng cùng tăng, cùng giảm, cùng mức tại cùng thời điểm thì Cục Quản lý cạnh tranh sẽ tiến hành điều tra để làm rõ theo quy định tại Điều 8, Điều 9, Điều 13, Điều 86 của Luật Cạnh tranh.

Bộ Công Thương xin cảm ơn Đại biểu và Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Thái Nguyên đã quan tâm đến vấn đề trên./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP;
- Vụ Công tác đại biểu-Văn phòng Quốc hội;
- Lãnh đạo Bộ;
- Bộ Tài chính;
- Các Vụ: XNK, TTTN, Cục QLCT;
- Lưu: VT, KH (2b).

BỘ TRƯỞNG

Vũ Huy Hoàng